

ด่วนที่สุด

ที่ ยธ ๐๒๐๐๔/ ๑๓๑๐๐

สลก.

ส่ง : กอศ.

รับที่ : ๕12224/67

13 พ.ย. 2567 เวลา 13.30 น.

กระทรวงยุติธรรม

ถนนแจ้งวัฒนะ เขตหลักสี่

กรุงเทพมหานคร ๑๐๒๑๐

๕ พฤศจิกายน ๒๕๖๗

เรื่อง การแต่งตั้งคณะกรรมการระดับชาติเพื่อขับเคลื่อนการดำเนินการ ภายหลังจากประเทศไทยเข้าเป็นสมาชิก
ที่ประชุมกรุงเฮกว่าด้วยกฎหมายระหว่างประเทศ แผนกคดีบุคคล

เรียน เลขาธิการคณะกรรมการรัฐมนตรี

อ้างถึง ๑. หนังสือสำนักเลขาธิการคณะกรรมการรัฐมนตรี ด่วนที่สุด ที่ นร ๐๕๐๘/ว(ล)๑๔๘๒๓ ลงวันที่ ๒๐ กันยายน ๒๕๖๗
๒. หนังสือกระทรวงยุติธรรม ด่วนที่สุด ที่ ยธ ๐๒๐๐๔/๑๓๖๐๒ ลงวันที่ ๒๒ ธันวาคม ๒๕๖๖

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. มติคณะรัฐมนตรีวันที่ ๑๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๓ เห็นชอบการเข้าเป็นสมาชิก HCCH
๒. มติคณะรัฐมนตรีวันที่ ๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๕ แต่งตั้งคณะกรรมการระดับชาติ
๓. มติคณะรัฐมนตรีวันที่ ๒๑ พฤษภาคม ๒๕๖๗ แต่งตั้งคณะกรรมการระดับชาติ
๔. รายงานการประชุมคณะกรรมการระดับชาติ ครั้งที่ ๑ (๑/๒๕๖๕)
๕. รายงานการประชุมคณะกรรมการระดับชาติ ครั้งที่ ๒ (๑/๒๕๖๖)
๖. รายงานการประชุมคณะกรรมการระดับชาติ ครั้งที่ ๓ (๑/๒๕๖๗)
๗. แบบสรุปประวัติ/ตรวจสอบประวัติกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิที่เสนอแต่งตั้ง

ตามหนังสือที่อ้างถึง ๑. สำนักเลขาธิการคณะกรรมการรัฐมนตรีแจ้งว่า ได้เสนอคณะกรรมการพิจารณาให้ความเห็นชอบเกี่ยวกับการปฏิบัติหน้าที่ของคณะกรรมการต่าง ๆ ที่แต่งตั้งโดยมติคณะรัฐมนตรีของคณะรัฐมนตรีชุดเดิม โดยคณะรัฐมนตรีชุดปัจจุบันได้ประชุมปรึกษาและมีมติเห็นชอบให้คณะกรรมการชุดต่าง ๆ ที่ได้รับการแต่งตั้งจากคณะรัฐมนตรีชุดเดิม ปฏิบัติหน้าที่ต่อไปจนถึงวันที่ ๑๕ พฤศจิกายน ๒๕๖๗ ตามนัยของมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๑๗ กันยายน ๒๕๖๗ ทั้งนี้ หากเห็นว่าคณะกรรมการใดมีภารกิจสำคัญและจำเป็นต้องคงอยู่เพื่อปฏิบัติหน้าที่อย่างต่อเนื่อง ให้เสนอแต่งตั้งคณะกรรมการคณะนั้นขึ้นใหม่ โดยให้ตรวจสอบและปรับปรุงองค์ประกอบหน้าที่และอำนาจให้ถูกต้องและเป็นปัจจุบัน แล้วส่งไปยังสำนักเลขาธิการคณะกรรมการเพื่อนำเสนอคณะรัฐมนตรีต่อไป และตามหนังสือที่อ้างถึง ๒. กระทรวงยุติธรรมได้เสนอเรื่องต่อคณะรัฐมนตรีชุดก่อนหน้า เพื่อแต่งตั้ง “คณะกรรมการระดับชาติเพื่อขับเคลื่อนการดำเนินการภายหลังจากประเทศไทยเข้าเป็นสมาชิกที่ประชุมกรุงเฮกว่าด้วยกฎหมายระหว่างประเทศ แผนกคดีบุคคล (Hague Conference on Private International Law: HCCH)” โดยมีรัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรมเป็นประธาน มีความจำเป็นต้องคงอยู่เนื่องจากมีภารกิจสำคัญในการกำหนดนโยบายและติดตามพัฒนาการสำคัญในกรอบกฎหมายระหว่างประเทศ แผนกคดีบุคคล ของประเทศไทย การบูรณาการของภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง รวมถึงการศึกษาความเป็นไปได้ในการเข้าเป็นภาคีสัญญาที่เป็นประโยชน์ในอนาคต เพื่อก่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อประเทศไทยในการพัฒนาระบบกฎหมาย ตลอดจนการอำนวยความสะดวกให้แก่ประชาชน

ในการนี้ กระทรวงยุติธรรมจึงขอเสนอเรื่องการแต่งตั้งคณะกรรมการระดับชาติดังกล่าวมาเพื่อคณะรัฐมนตรีพิจารณา โดยเรื่องนี้เข้าข่ายที่จะให้นำเสนอคณะรัฐมนตรีได้ตามพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการเสนอเรื่องและการประชุมคณะรัฐมนตรี พ.ศ. ๒๕๔๘ มาตรา ๔ (๗) และ (๑๓) ทั้งนี้ เรื่องดังกล่าวมีรายละเอียด ดังนี้

๑. เหตุผล...

๑. เหตุผลความจำเป็นที่ต้องเสนอคณะรัฐมนตรี

กระทรวงยุติธรรมได้รับมอบหมายให้เป็นหน่วยงานหลักในการดำเนินการส่วนที่เกี่ยวข้องกรณีประเทศไทยเข้าเป็นสมาชิกประชุมกรุงเฮกว่าด้วยกฎหมายระหว่างประเทศ แผนกคดีบุคคล (Hague Conference on Private International Law: HCCH) โดยคณะรัฐมนตรีมีมติเมื่อวันที่ ๑๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๓ เห็นชอบต่อการเข้าเป็นสมาชิก HCCH (สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑) เนื่องจากเป็นประโยชน์ต่อการติดตามพัฒนาการของกฎหมายระหว่างประเทศแผนกคดีบุคคล ที่เกี่ยวกับการคุ้มครองดูแลสิทธิประโยชน์ของประชาชนในการดำเนินกิจกรรมข้ามรัฐ ทำให้ประเทศไทยมีสิทธิในการเข้าร่วมกระบวนการเจรจาทางอนุสัญญาต่าง ๆ ของ HCCH และมีโอกาสในการผลักดันวัตถุประสงค์หรือความต้องการของไทยบนเวทีระหว่างประเทศได้ รวมถึงเป็นประโยชน์ต่อการปรับปรุงกฎหมายภายในของไทยให้เป็นไปตามมาตรฐานสากลอีกด้วย โดยไทยเข้าเป็นสมาชิก HCCH โดยสมบูรณ์ เมื่อวันที่ ๓ มีนาคม ๒๕๖๔ เป็นต้นมา และคณะรัฐมนตรีได้มีมติ (ครั้งแรก) เมื่อวันที่ ๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๕ เห็นชอบให้แต่งตั้งคณะกรรมการระดับชาติเพื่อขับเคลื่อนการดำเนินการภายหลังประเทศไทยเข้าเป็นสมาชิกที่ประชุมกรุงเฮกว่าด้วยกฎหมายระหว่างประเทศ แผนกคดีบุคคล ตามองค์ประกอบและอำนาจหน้าที่ที่กระทรวงยุติธรรมเสนอ (สิ่งที่ส่งมาด้วย ๒) และคณะรัฐมนตรีมีมติ (ครั้งล่าสุด) เมื่อวันที่ ๒๑ พฤษภาคม ๒๕๖๗ เห็นชอบให้แต่งตั้งคณะกรรมการระดับชาติฯ ดังกล่าว โดยได้ปรับปรุงองค์ประกอบเพื่อประโยชน์ในการให้ความเห็นอย่างครอบคลุมทุกมิติต่อคณะกรรมการระดับชาติฯ (สิ่งที่ส่งมาด้วย ๓)

๒. ความจำเป็นเร่งด่วนของเรื่อง

๒.๑ ความจำเป็น โดยที่คณะกรรมการระดับชาติฯ มีอำนาจหน้าที่ในการ (๑) กำหนดกรอบนโยบายในภาพรวมเกี่ยวกับการขับเคลื่อนการดำเนินการภายหลังจากที่ประเทศไทยเข้าเป็นสมาชิก HCCH (๒) กำหนดยุทธศาสตร์และทำที่ไทยในการเจรจาประเด็นต่าง ๆ ที่เป็นผลประโยชน์หลักของประเทศ รวมถึงสนับสนุนการเตรียมการเข้าร่วมประชุมหลักของ HCCH ของคณะผู้แทนไทย ทั้งในด้านสารัตถะและการบริหารจัดการ โดยเฉพาะการประชุม Council on General Affairs and Policy (CGAP) (๓) แต่งตั้งคณะอนุกรรมการ/คณะทำงานเพื่อดำเนินงานในส่วนที่เกี่ยวข้อง และ (๔) ปฏิบัติหน้าที่อื่นตามที่ประชุมคณะกรรมการได้มีมติมอบหมาย ในกรณีนี้ การแต่งตั้งคณะกรรมการระดับชาติฯ ขึ้นใหม่ จึงมีวัตถุประสงค์เพื่อดำรงความต่อเนื่องของอำนาจหน้าที่ดังกล่าว โดยเฉพาะอย่างยิ่ง เพื่อพิจารณาแนวทางการเข้าเป็นภาคีของไทยในอนุสัญญาของ HCCH ฉบับต่าง ๆ ที่คณะกรรมการระดับชาติฯ ได้ดำเนินการประชุมหารือและมีมติเห็นว่ามีคุณูปการต่อการพัฒนาและยกระดับกฎหมายระหว่างประเทศ แผนกคดีบุคคล ของไทยในอนาคต อาทิ อนุสัญญาว่าด้วยการยกเลิกข้อกำหนดของการนิติกรณ์สำหรับเอกสารมหาชนต่างประเทศ (Convention Abolishing the Requirement of Legalization for Foreign Public Documents: Apostille Convention) และอนุสัญญาว่าด้วยการส่งเอกสารทางการศาลระหว่างประเทศในคดีแพ่งและพาณิชย์ (Convention on the Service Abroad of Judicial and Extrajudicial Documents in Civil and Commercial Matters: Service Convention)

๒.๒ ความเร่งด่วน นอกจากนี้ คณะกรรมการระดับชาติฯ มีอำนาจหน้าที่ในการเตรียมการด้านสารัตถะและพิธีการ รวมถึงการจัดเตรียมองค์ประกอบคณะผู้แทนไทยในการเข้าร่วมการประชุม Council on General Affairs and Policy (CGAP) ซึ่งเป็นการประชุมหลักของ HCCH ที่รัฐสมาชิกจะเข้าร่วมแบ่งปันประสบการณ์และข้อท้าทายในการขับเคลื่อนกฎหมายระหว่างประเทศ แผนกคดีบุคคล ให้มีความเป็นเอกภาพทั้งในระดับภูมิภาคและระดับโลก รวมถึงการนำไปปฏิบัติใช้ให้เกิดผลเป็นรูปธรรมในระดับประเทศ โดยการประชุม CGAP ประจำปี ค.ศ. ๒๐๒๕ กำหนดจัดในช่วงสัปดาห์แรกของเดือนมีนาคม ๒๕๖๘ ณ กรุงเฮก ราชอาณาจักรเนเธอร์แลนด์ จึงต้องดำเนินการเรื่องการแต่งตั้งคณะกรรมการระดับชาติฯ และจัดการประชุมคณะกรรมการระดับชาติฯ เพื่อจัดทำทำที่ไทยและเตรียมการในเรื่องที่เกี่ยวข้องกับการประชุมดังกล่าวให้เกิดประสิทธิภาพต่อไป

๓. **สาระสำคัญ**

๓.๑ **ข้อมูลภูมิหลัง** ที่ประชุมกรุงเฮกว่าด้วยกฎหมายระหว่างประเทศ แผนกคดีบุคคล (Hague Conference on Private International Law: HCCH) ก่อตั้งขึ้นเมื่อ ค.ศ. ๑๘๙๓ โดย HCCH มีพันธกิจหลักในการ (๑) พัฒนาความเป็นเอกภาพของระบบกฎหมายระหว่างประเทศ แผนกคดีบุคคล โดยการหาหรือความตกลงร่วมระหว่างประเทศ เช่น เขตอำนาจของศาล กฎหมายที่บังคับใช้ในขอบเขตกฎหมาย เอกชนหลายหัวข้อ อาทิ กฎหมายการค้าระหว่างประเทศ กฎหมายธนาคาร และกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับนิติสัมพันธ์ ระหว่างบุคคลธรรมดา (๒) เป็นศูนย์กลางความร่วมมือทางกฎหมายระหว่างประเทศในด้านกฎหมายเอกชน เพื่อเพิ่มความรัดกุมทางกฎหมายสำหรับนิติสัมพันธ์ระหว่างประเทศทุกรูปแบบ และ (๓) ดำเนินการจัด การประชุมและการสัมมนา หรือให้ความช่วยเหลือในการประชุมระดับชาติ ระดับภูมิภาค และระดับโลก เพื่อเผยแพร่องค์ความรู้เกี่ยวกับการบังคับใช้อุสัญญาและเป็นเวทีแลกเปลี่ยนความรู้ความเข้าใจของ องค์การระหว่างประเทศ หน่วยงานของรัฐ และเจ้าหน้าที่ทางกฎหมาย ทั้งนี้ การศึกษาและพัฒนากฎหมาย ระหว่างประเทศ แผนกคดีบุคคล มีความจำเป็นอย่างยิ่ง เนื่องจากเป็นกฎหมายที่ใช้บังคับต่อนิติสัมพันธ์ ของเอกชนที่มีลักษณะระหว่างประเทศ และนิติสัมพันธ์ในลักษณะนี้มักจะเกิดขึ้นอยู่เป็นประจำใน เหตุการณ์ปัจจุบันของชีวิตผู้คน และด้วยเหตุที่ความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีของโลกมีเพิ่มมากขึ้น จึงส่งผลให้ ความสัมพันธ์ระหว่างคนต่างสัญชาติหรือต่างภูมิลำเนา หรือแม้แต่ความสัมพันธ์ระหว่างรัฐกับเอกชนต่างด้าว หรือความสัมพันธ์ที่เกิดในประเทศหนึ่ง แต่ผลของความสัมพันธ์หรือการปฏิบัติการกลับไปส่งผลในอีกประเทศหนึ่ง

๓.๒ **อนุสัญญาของ HCCH** ด้วยเหตุที่ HCCH มีพันธกิจในการพัฒนาความเป็นเอกภาพ ของระบบกฎหมายระหว่างประเทศ แผนกคดีบุคคล โดยการหาหรือความตกลงร่วมระหว่างประเทศ โดยเฉพาะ ในรูปแบบอนุสัญญา (Convention) กระทรวงยุติธรรมจึงได้ศึกษาลักษณะและจำแนกหมวดหมู่ของ อนุสัญญาของ HCCH ซึ่งเปิดให้รัฐสมาชิกเข้าเป็นภาคีได้ และจะสร้างประโยชน์และคุณูปการต่อการกำหนด นิติสัมพันธ์ของบุคคลในเชิงระหว่างประเทศ โดยสามารถจำแนกตามกฎหมายลักษณะต่าง ๆ เป็น ๔ กลุ่ม ได้แก่ (๑) ความร่วมมือด้านกฎหมายระหว่างประเทศและการดำเนินคดีระหว่างประเทศ (International Legal Cooperation and Transnational Litigation) (๒) กฎหมายระหว่างประเทศว่าด้วยการพาณิชย์และการเงิน (International Commercial and Financial Law) (๓) กฎหมายระหว่างประเทศว่าด้วยการคุ้มครองสถานะ ครอบครัวและเด็ก (International Family and Child Protection Law) และ (๔) กฎหมายด้านอื่น ๆ (Others) ทั้งนี้ แต่ละประเภทกลุ่มกฎหมายมีอนุสัญญาซึ่งได้รับการยอมรับและเป็นภาคีจากนานาประเทศ แยกตามประเภทได้ ดังนี้

๓.๒.๑ **ความร่วมมือด้านกฎหมายระหว่างประเทศและการดำเนินคดีระหว่าง ประเทศ (International Legal Cooperation and Transnational Litigation) อาทิ**

(๑) อนุสัญญาว่าด้วยการยกเลิกข้อกำหนดของการนิติกรรมสำหรับเอกสาร มหาชนจากต่างประเทศ (Convention of 5 October 1961 Abolishing the Requirement of Legalisation for Foreign Public Documents - Apostille Convention)

(๒) อนุสัญญาว่าด้วยการส่งเอกสารทางการศาลระหว่างประเทศในคดีแพ่ง และ พาณิชย (Convention of 15 November 1965 on the Service Abroad of Judicial and Extrajudicial Documents in Civil or Commercial Matters)

(๓) อนุสัญญาว่าด้วยการรับพิจารณาพยานหลักฐานต่างประเทศในคดีแพ่ง และ พาณิชย (Convention of 18 March 1970 on the Taking of Evidence Abroad in Civil or Commercial Matters)

(๔) อนุสัญญาว่าด้วยการเข้าถึงกระบวนการยุติธรรมระหว่างประเทศ (Convention of 25 October 1980 on International Access to Justice)

(๕) อนุสัญญา...

(๕) อนุสัญญาว่าด้วยข้อตกลงการเลือกศาล (Convention of 30 June 2005 on Choice of Court Agreements) และ

(๖) อนุสัญญาว่าด้วยการยอมรับและการบังคับคดีตามคำพิพากษาศาลต่างประเทศในคดีแพ่งและพาณิชย์ (Convention of 2 July 2019 on the Recognition and Enforcement of Foreign Judgments in Civil or Commercial Matters)

๓.๒.๒ กฎหมายระหว่างประเทศว่าด้วยการพาณิชย์และการเงิน (International Commercial and Financial Law) อาทิ

(๑) อนุสัญญาว่าด้วยกฎหมายเกี่ยวกับการยอมรับทรัสต์ (Convention of 1 July 1985 on the Law Applicable to Trusts and on their Recognition) และ

(๒) อนุสัญญาว่าด้วยกฎหมายเกี่ยวกับสิทธิในหลักทรัพย์ที่ถือโดยคนกลาง (Convention of 5 July 2006 on the Law Applicable to Certain Rights in Respect of Securities held with an Intermediary)

๓.๒.๓ กฎหมายระหว่างประเทศว่าด้วยการคุ้มครองสถานะครอบครัวและเด็ก (International Family and Child Protection Law) อาทิ

(๑) อนุสัญญาว่าด้วยการยอมรับการหย่าและการแยกกันอยู่ตามกฎหมาย (Convention of 1 June 1970 on the Recognition of Divorces and Legal Separations)

(๒) อนุสัญญาว่าด้วยเขตอำนาจศาล กฎหมาย การยอมรับ การบังคับคดี และความร่วมมือ ในเรื่องของความรับผิดชอบของผู้ปกครองและมาตรการในการคุ้มครองเด็ก (Convention of 19 October 1996 on Jurisdiction, Applicable Law, Recognition, Enforcement and Co-operation in Respect of Parental Responsibility and Measures for the Protection of Children)

(๓) อนุสัญญาว่าด้วยการแสวงคืนค่าอุปการะเลี้ยงดูเด็กและรูปแบบอื่นของการค้ำจุนครอบครัวระหว่างประเทศ (Convention of 23 November 2007 on the International Recovery of Child Support and Other Forms of Family Maintenance) และ

(๔) อนุสัญญาว่าด้วยการคุ้มครองผู้ใหญ่ระหว่างประเทศ (Convention of 13 January 2000 on the International Protection of Adults)

๓.๒.๔ กฎหมายด้านอื่น ๆ (Others) อาทิ อนุสัญญาว่าด้วยการขัดกันของกฎหมายว่าด้วยสัญชาติและภูมิลำเนา (Convention of 15 June 1955 relating to the settlement of the conflicts between the law of nationality and the law of domicile)

๓.๓ การเข้าเป็นสมาชิกของไทย ประเทศไทยยื่นหนังสือแจ้งความประสงค์ (Letter of Request) เพื่อขอเข้าเป็นสมาชิก HCCH ต่อกระทรวงการต่างประเทศเนเธอร์แลนด์ เมื่อวันที่ ๔ มีนาคม ๒๕๖๓ ระหว่างการเข้าร่วมสังเกตการณ์การประชุม Council on General Affairs and Policy (CGAP) ประจำปี ค.ศ. ๒๐๒๐ ซึ่งเป็นการประชุมประจำปีของประเทศสมาชิก HCCH เมื่อวันที่ ๓ - ๖ มีนาคม ๒๕๖๓ ณ กรุงเฮก ราชอาณาจักรเนเธอร์แลนด์ และต่อมาได้ยื่นตราสารยอมรับธรรมนูญของ HCCH (Instrument of Acceptance) ณ สำนักเลขาธิการ (Permanent Bureau) ของ HCCH กรุงเฮก ราชอาณาจักรเนเธอร์แลนด์ เมื่อวันที่ ๓ มีนาคม ๒๕๖๔ ระหว่างการประชุม Council on General Affairs and Policy (CGAP) ประจำปี ค.ศ. ๒๐๒๑ จึงส่งผลให้สมาชิกภาพของประเทศไทยมีผลสมบูรณ์นับแต่บัดนั้น ทั้งนี้ ไทยเป็นสมาชิกลำดับที่ ๘๘ ของ HCCH โดยเป็นประเทศสมาชิกอาเซียนลำดับที่ ๕ (ถัดจากมาเลเซีย สิงคโปร์ เวียดนาม และฟิลิปปินส์) ที่เป็นสมาชิกกรอบความร่วมมือดังกล่าว

๓.๔ การเสนอแต่งตั้งคณะกรรมการระดับชาติฯ กระทรวงยุติธรรมได้เสนอเรื่องเพื่อให้คณะรัฐมนตรีพิจารณาการเสนอให้แต่งตั้งคณะกรรมการระดับชาติเพื่อขับเคลื่อนการดำเนินการ ภายหลังจากประเทศไทย...

ประเทศไทยเข้าเป็นสมาชิกที่ประชุมกรุงเฮกว่าด้วยกฎหมายระหว่างประเทศ แผนกคดีบุคคล (Hague Conference on Private International Law: HCCH) เพื่อเป็นกลไกประสานงานหลักระหว่างหน่วยงานของไทยที่เกี่ยวข้อง โดยเฉพาะการกำหนดยุทธศาสตร์และทำที่ไทยในการเจรจาประเด็นต่าง ๆ ที่เป็นผลประโยชน์หลักของประเทศ รวมถึงสนับสนุนการเตรียมการเข้าร่วมประชุมหลักของ HCCH ของคณะผู้แทนไทย ทั้งในด้านสารัตถะและการบริหารจัดการ โดยเฉพาะการประชุม Council on General Affairs and Policy (CGAP) ซึ่งเป็นการประชุมหลักประจำปีของ HCCH โดยคณะรัฐมนตรีได้มีมติ (ครั้งแรก) เมื่อวันที่ ๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๕ เห็นชอบข้อเสนอข้างต้น และแต่งตั้งคณะกรรมการระดับชาติ เพื่อเป็นกลไกประสานงานหลักระหว่างหน่วยงานของไทยที่เกี่ยวข้อง และทำให้การดำเนินการในรอบ HCCH มีเอกภาพและเกิดประสิทธิผลตามเป้าประสงค์ของการเข้าเป็นสมาชิกของไทย และคณะรัฐมนตรีมีมติ (ครั้งล่าสุด) เมื่อวันที่ ๒๑ พฤษภาคม ๒๕๖๗ เห็นชอบให้แต่งตั้งคณะกรรมการระดับชาติ ดังกล่าว โดยได้ปรับปรุงองค์ประกอบเพื่อประโยชน์ในการให้ความเห็นอย่างครอบคลุมทุกมิติต่อคณะกรรมการระดับชาติ

๓.๕ การประชุมคณะกรรมการระดับชาติ คณะกรรมการระดับชาติ ได้จัดการประชุมมาแล้ว ๓ ครั้ง คือ ครั้งที่ ๑ (๑/๒๕๖๕) เมื่อวันที่ ๒๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๕ ครั้งที่ ๒ (๑/๒๕๖๖) เมื่อวันที่ ๒๐ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๖ และครั้งที่ ๓ (๑/๒๕๖๗) เมื่อวันที่ ๑๕ กรกฎาคม ๒๕๖๗ ทั้งนี้ ขอนำเรียนผลการประชุมโดยสังเขป ดังนี้

๓.๕.๑ การประชุมคณะกรรมการระดับชาติ ครั้งที่ ๑ (๑/๒๕๖๕) ที่ประชุม มีมติเห็นชอบให้แต่งตั้งคณะอนุกรรมการจำนวน ๓ คณะ เพื่อขับเคลื่อนการเข้าเป็นภาคีอนุสัญญา HCCH ฉบับอื่น ๆ ที่ประเทศไทยมีความพร้อม และการแก้ไขปรับปรุงกฎหมายภายในที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ (๑) คณะอนุกรรมการพิจารณาแนวทางการเข้าเป็นภาคีอนุสัญญาว่าด้วยการส่งเอกสารทางการศาลระหว่างประเทศในคดีแพ่งและพาณิชย์ (Convention on the Service Abroad of Judicial and Extrajudicial Documents in Civil and Commercial Matters) มีศาสตราจารย์พิเศษวิชัย อริยะนันท์ทกะ เป็นประธานอนุกรรมการ และมีสำนักงานศาลยุติธรรม และกองกฎหมายและกองการต่างประเทศ สำนักงานปลัดกระทรวงยุติธรรมร่วมเป็นฝ่ายเลขานุการ (๒) คณะอนุกรรมการพิจารณาแนวทางการเข้าเป็นภาคีอนุสัญญาว่าด้วยการยกเลิกข้อกำหนดของการนิติกรณ์สำหรับเอกสารมหาชนต่างประเทศ (Convention Abolishing the Requirement of Legalization for Foreign Public Documents: Apostille Convention) โดยมีนางวิลาวรรณ มังคละธนะกุล เอกอัครราชทูต ณ กรุงเวียนนา เป็นประธานอนุกรรมการ และมีกรมการกงสุล กรมสนธิสัญญาและกฎหมาย และกองการต่างประเทศ สำนักงานปลัดกระทรวงยุติธรรมร่วมเป็นฝ่ายเลขานุการ และ (๓) คณะอนุกรรมการพิจารณาแนวทางการปรับปรุงพระราชบัญญัติว่าด้วยการขัดกันแห่งกฎหมาย พ.ศ. ๒๕๔๑ โดยมีศาสตราจารย์ ดร. ประสิทธิ์ ปิวาวัฒนพานิช เป็นประธานคณะอนุกรรมการฯ ซึ่งมีกองกฎหมาย และกองการต่างประเทศ สำนักงานปลัดกระทรวงยุติธรรม ร่วมเป็นฝ่ายเลขานุการ ทั้งนี้ ได้มีการจัดการประชุมคณะอนุกรรมการฯ อย่างต่อเนื่องสม่ำเสมอ นอกจากนี้ คณะกรรมการระดับชาติ ได้กำหนดแนวทางการเข้าร่วมการประชุมสภาที่ปรึกษาด้านกิจการและนโยบาย (Council on General Affairs and Policy: CGAP) ของ HCCH ประจำปี ค.ศ. ๒๐๒๒ ระหว่างวันที่ ๒๘ กุมภาพันธ์ - ๔ มีนาคม ๒๕๖๕ โดยประเทศไทยสามารถใช้โอกาสในการเข้าร่วมการประชุม CGAP ประจำปี ค.ศ. ๒๐๒๒ ในฐานะสมาชิกครั้งแรก เพื่อศึกษาแนวปฏิบัติที่ดีของประเทศสมาชิกอื่นของ HCCH ในการพัฒนามาตรกฎหมายระหว่างประเทศ แผนกคดีบุคคล รวมถึงร่วมถ่ายทอดพัฒนาการเชิงบวกของไทยต่อเรื่องดังกล่าวได้ โดยมอบหมายให้ฝ่ายเลขานุการฯ ติดตามพัฒนาการของการประชุม และรายงานผลต่อคณะกรรมการฯ ในการประชุมครั้งต่อไป (สิ่งที่ส่งมาด้วย ๔)

๓.๕.๒ การประชุมคณะกรรมการระดับชาติ ครั้งที่ ๒ (๑/๒๕๖๖) ที่ประชุม มีมติเห็นชอบให้ประเทศไทยเริ่มกระบวนการเข้าเป็นภาคีอนุสัญญาว่าด้วยการยกเลิกข้อกำหนดของการนิติกรณ์สำหรับเอกสารมหาชนต่างประเทศ (Convention Abolishing the Requirement of Legalization for Foreign Public Documents: Apostille Convention) อย่างเป็นทางการ โดยวางแผนเข้าเป็นภาคีประมาณปี

พ.ศ. ๒๕๖๗ นอกจากนี้ เพื่อให้การพิจารณาเข้าเป็นภาคีอนุสัญญาฯ ครบถ้วนในเชิงปฏิบัติ จึงเห็นชอบให้ปรับปรุงองค์ประกอบอนุกรรมการโดยแต่งตั้งรองอธิบดีกรมการกงสุลเป็นรองประธานอนุกรรมการเพิ่มเติม และเห็นชอบในหลักการที่ประเทศไทยจะศึกษาความเป็นไปได้ในการเข้าเป็นภาคีอนุสัญญาอนุสัญญาว่าด้วยการส่งเอกสารทางการศาลระหว่างประเทศในคดีแพ่งและพาณิชย์ (Convention on the Service Abroad of Judicial and Extrajudicial Documents in Civil and Commercial Matters) และเห็นชอบให้ส่งเรื่องไปยังสำนักงานศาลยุติธรรมเพื่อดำเนินการเสนอร่างกฎหมายตามหลักเกณฑ์ของพระราชบัญญัติหลักเกณฑ์การจัดทำร่างกฎหมายและการประเมินผลสัมฤทธิ์ของกฎหมาย พ.ศ. ๒๕๖๒ และดำเนินการเสนอเรื่องตามขั้นตอนในการเข้าเป็นภาคีอนุสัญญาของประเทศไทย กำหนดแนวทางการเข้าร่วมการประชุมสภาที่ปรึกษาด้านกิจการและนโยบาย (Council General Affairs and Policy: CGAP) ของ HCCH ประจำปี ค.ศ. ๒๐๒๓ ระหว่างวันที่ ๗ - ๑๐ มีนาคม ๒๕๖๖ โดยมอบหมายให้ฝ่ายเลขานุการฯ ติดตามพัฒนาการของการประชุม และรายงานผลต่อคณะกรรมการฯ ในการประชุมครั้งต่อไป (สิ่งที่ส่งมาด้วย ๕)

๓.๕.๓ การประชุมคณะกรรมการระดับชาติ ครั้งที่ ๓ (๑/๒๕๖๗) ที่ประชุมมีมติเห็นชอบให้ดำเนินการแต่งตั้งคณะอนุกรรมการฯ ซึ่งยังมีภารกิจต้องดำเนินการต่อในอนาคต จำนวน ๒ คณะ ซึ่งมีภารกิจต้องดำเนินการต่อ ได้แก่ (๑) คณะอนุกรรมการพิจารณาแนวทางการเข้าเป็นภาคีอนุสัญญาว่าด้วยการยกเลิกข้อกำหนดของการนิติกรณ์สำหรับเอกสารมหาชนจากต่างประเทศ (Apostille Convention) และ (๒) คณะอนุกรรมการพิจารณาแนวทางการปรับปรุงพระราชบัญญัติว่าด้วยการขัดกันแห่งกฎหมาย พ.ศ. ๒๕๔๑ โดยคณะอนุกรรมการพิจารณาแนวทางการเข้าเป็นภาคีอนุสัญญาว่าด้วยการส่งเอกสารทางการศาลระหว่างประเทศในคดีแพ่งและพาณิชย์ (Service Convention) ได้เห็นชอบในหลักการที่ประเทศไทยจะศึกษาความเป็นไปได้ในการเข้าเป็นภาคีอนุสัญญาฯ และให้ส่งเรื่องไปยังสำนักงานศาลยุติธรรม เพื่อดำเนินการเสนอร่างกฎหมายตามหลักเกณฑ์ของพระราชบัญญัติหลักเกณฑ์การจัดทำร่างกฎหมายและการประเมินผลสัมฤทธิ์ของกฎหมาย พ.ศ. ๒๕๖๒ และดำเนินการเสนอเรื่องตามขั้นตอนในการเข้าเป็นภาคีอนุสัญญาของประเทศไทย และจัดตั้งคณะทำงานศึกษาประเด็นความเกี่ยวข้องระหว่างกฎหมายระหว่างประเทศ แผนกคดีบุคคลที่เกี่ยวข้องกับโทเคนดิจิทัล ธุรกิจทางการเงินระหว่างประเทศของผู้ถือโทเคน และการโอนสินทรัพย์ดิจิทัล เพื่อศึกษาเพิ่มเติมในประเด็นความเชื่อมโยงของกฎหมายระหว่างประเทศ แผนกคดีบุคคล (Private International Law: PIL) กับการกำกับดูแลสินทรัพย์ดิจิทัล เนื่องจากเป็นประเด็นร่วมสมัย และที่ประชุมประจำปีของที่ประชุมกรงเสกว่าด้วยกฎหมายระหว่างประเทศ แผนกคดีบุคคล (Hague Conference on Private International Law: HCCH) ได้มีการรายงานเกี่ยวกับการศึกษาประเด็นดังกล่าว ซึ่งจะเป็นประโยชน์ต่อไทยในการจัดเตรียมแผนดำเนินการและกฎระเบียบที่เกี่ยวข้องเพื่อรองรับการทำธุรกรรมดิจิทัลของประชาชนต่อไป และโดยที่การดำเนินการที่เกี่ยวข้องของไทยในการเตรียมความพร้อมเข้าเป็นภาคี Apostille Convention มีความก้าวหน้าและจะทำให้ไทยและประชาชนชาวไทยได้รับประโยชน์จากการลดขั้นตอนการนิติกรณ์สำหรับเอกสารมหาชนจากต่างประเทศระหว่างรัฐภาคี จึงมอบหมายให้คณะอนุกรรมการฯ ไปศึกษาเพิ่มเติมในรายละเอียดสำหรับการเตรียมการเพื่อเข้าเป็นภาคีอนุสัญญาฯ และรายงานต่อที่ประชุมคณะกรรมการระดับชาติฯ ในครั้งต่อไป (สิ่งที่ส่งมาด้วย ๖)

๓.๖ การเสนอองค์ประกอบและอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการระดับชาติ เพื่อประโยชน์ในการพิจารณาให้ความเห็นอย่างครอบคลุมทุกมิติต่อคณะกรรมการระดับชาติฯ กระทรวงยุติธรรมจึงเสนอองค์ประกอบและอำนาจหน้าที่ ดังนี้

๓.๖.๑ องค์ประกอบ

- (๑) รัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรม (ประธานกรรมการ)
- (๒) ปลัดกระทรวงยุติธรรม (รองประธานกรรมการ)
- (๓) รองปลัดกระทรวงยุติธรรมที่ได้รับมอบหมาย (รองประธานกรรมการ)

กรรมการ

- (๔) อธิบดีกรมสนธิสัญญาและกฎหมาย
- (๕) ผู้แทนสำนักงานศาลยุติธรรม
- (๖) ผู้แทนสำนักงานอัยการสูงสุด
- (๗) ผู้แทนสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา
- (๘) ผู้แทนกรมคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพ
- (๙) ผู้แทนกรมบังคับคดี
- (๑๐) ผู้แทนสำนักงานกิจการยุติธรรม
- (๑๑) ผู้แทนกระทรวงมหาดไทย
- (๑๒) ผู้แทนกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์
- (๑๓) ผู้แทนสำนักงานตำรวจแห่งชาติ
- (๑๔) ผู้แทนกรมการกงสุล
- (๑๕) ผู้แทนกรมการปกครอง
- (๑๖) ผู้แทนสภานายความในพระบรมราชูปถัมภ์
- (๑๗) ผู้แทนสถาบันเพื่อการยุติธรรมแห่งประเทศไทย (องค์การมหาชน)
- (๑๘) ศาสตราจารย์พิเศษวิชัย อริยะนันทกะ
- (๑๙) ศาสตราจารย์ ดร. ประสิทธิ์ ปิวาวัฒนพานิช

ฝ่ายเลขานุการ

- (๒๐) ผู้อำนวยการกองการต่างประเทศ สำนักงานปลัดกระทรวงยุติธรรม (กรรมการและเลขานุการร่วม)
- (๒๑) ผู้อำนวยการกองพัฒนางานกฎหมายระหว่างประเทศ กรมสนธิสัญญาและกฎหมาย กระทรวงการต่างประเทศ (กรรมการและเลขานุการร่วม)
- (๒๒) เจ้าหน้าที่กองการต่างประเทศ สำนักงานปลัดกระทรวงยุติธรรม ที่ได้รับมอบหมาย (ผู้ช่วยเลขานุการ)
- (๒๓) เจ้าหน้าที่กองกฎหมาย สำนักงานปลัดกระทรวงยุติธรรม ที่ได้รับมอบหมาย (ผู้ช่วยเลขานุการ)
- (๒๔) เจ้าหน้าที่กองพัฒนางานกฎหมายระหว่างประเทศ กรมสนธิสัญญาและกฎหมาย กระทรวงการต่างประเทศ ที่ได้รับมอบหมาย (ผู้ช่วยเลขานุการ)

๓.๖.๒ อำนาจหน้าที่

- (๑) กำหนดกรอบนโยบายในภาพรวมเกี่ยวกับการขับเคลื่อนการดำเนินการภายหลังจากที่ประเทศไทยเข้าเป็นสมาชิก HCCH
- (๒) กำหนดยุทธศาสตร์และทำที่ไทยในการเจรจาประเด็นต่าง ๆ ที่เป็นผลประโยชน์หลักของประเทศ รวมถึงสนับสนุนการเตรียมการเข้าร่วมประชุมหลักของ HCCH ของคณะผู้แทนไทย ทั้งในด้านสารัตถะและการบริหารจัดการ โดยเฉพาะการประชุม Council on General Affairs and Policy (CGAP)
- (๓) แต่งตั้งคณะอนุกรรมการ/คณะทำงานเพื่อดำเนินงานในส่วนที่เกี่ยวข้อง
- (๔) ปฏิบัติหน้าที่อื่น ตามที่ที่ประชุมคณะกรรมการได้มีมติมอบหมาย

๔. ประโยชน์และผลกระทบ

๔.๑ ประโยชน์ที่จะได้รับ การเสนอจัดตั้งกลไกขับเคลื่อนการดำเนินงานในรูปแบบคณะกรรมการระดับชาติจะช่วยผลักดันบทบาทของไทยในเรื่องที่เกี่ยวข้องกับ HCCH และการพัฒนากฎหมายระหว่างประเทศ แผนกคดีบุคคล ของไทยให้มีประสิทธิภาพและมีลักษณะที่ยั่งยืนต่อไป ทั้งนี้ สำหรับการประสานงานระหว่างประเทศไทยกับสำนักงานเลขาธิการ HCCH กระทรวงยุติธรรมและกระทรวงการต่างประเทศเป็นหน่วยประสานงานร่วม (Joint National Coordinator)

๔.๒ ผลในเชิงบวก คณะกรรมการระดับชาติฯ มีความสอดคล้องกับนโยบายของรัฐบาลชุดปัจจุบันในประเด็นการเสริมสร้างการกระตุ้นเศรษฐกิจและการผลักดันการพัฒนาการบริหารจัดการทุกขั้นตอนการบริการที่เป็นประตูดสู่ประเทศไทย เพื่อให้เม็ดเงินจากต่างประเทศสามารถเข้ามาหมุนเวียนและกระตุ้น...

และกระตุนเศรษฐกิจของไทย กล่าวคือ การพัฒนากฎหมายระหว่างประเทศ แผนกคดีบุคคล ซึ่งเป็นกฎหมายที่ใช้บังคับคดีสัมพันธ์ของเอกชนที่มีลักษณะระหว่างประเทศ รวมตลอดถึงกฎเกณฑ์ที่กำหนดสิทธิและหน้าที่ของคนต่างด้าวในดินแดนของรัฐอีกรัฐหนึ่ง ในมิติการเข้าเป็นภาคีในอนุสัญญาใด ๆ ของ HCCH ของประเทศไทย จะช่วยสร้างกลไกการอำนวยความสะดวกแก่ประชาชนทั้งชาวไทยและต่างประเทศ ในการสร้างรูปแบบความสัมพันธ์ทางกฎหมายเอกชน รวมถึงสามารถลดขั้นตอนที่มีความซับซ้อนทางเอกสารและกระบวนการให้มีความกระชับขึ้น จึงเป็นผลให้การดำเนินคดีสัมพันธ์ระหว่างประเทศมีความคล่องตัวยิ่งขึ้น

๔.๓ การกิจที่ต้องดำเนินการต่อ คณะกรรมการระดับชาติฯ ยังคงมีภารกิจสำคัญที่ต้องสานต่อ และมีแผนการดำเนินการของประเทศไทยโดยพิจารณาจากความเป็นไปได้ในการเข้าเป็นภาคีอนุสัญญาของ HCCH ที่เหมาะสมกับบริบทของสังคม และเศรษฐกิจ ดังนี้

๔.๓.๑ การสานต่อการดำเนินการตามอนุสัญญาที่ไทยเข้าเป็นภาคีแล้ว หรือภารกิจที่เป็นปัจจุบัน (Existing Work) ได้แก่ (๑) อนุสัญญาว่าด้วยลักษณะทางแพ่ง ในการลักพาตัวเด็กข้ามชาติ (Convention on the Civil Aspects of International Child Abduction) ซึ่งสำนักงานอัยการสูงสุดเป็นหน่วยงานประสานงานกลาง (Central Authority) และ (๒) อนุสัญญาว่าด้วยการคุ้มครองเด็กและความร่วมมือเรื่องการรับบุตรบุญธรรมระหว่างประเทศ (Convention on the Protection of Children and Co-operation in respect of Inter-Country Adoption) ซึ่งกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์เป็นหน่วยงานประสานงานกลาง (Central Authority) โดยจะต้องติดตามความคืบหน้าของการดำเนินการ และประมวลบทเรียนและความท้าทายที่เกิดขึ้นจากกระบวนการปฏิบัติจริง เพื่อนำมาปรับปรุงหรือแจ้งข้อเสนอต่อ HCCH ต่อไป

๔.๓.๒ อนุสัญญาที่ไทยอาจหาแนวทางเข้าเป็นภาคีในระยะเวลายันใกล้ (Short-Term Plan) ได้แก่ (๑) อนุสัญญาว่าด้วยการยกเลิกข้อกำหนดของการนิติกรรมสำหรับเอกสารมหาชนจากต่างประเทศ (Convention of 5 October 1961 Abolishing the Requirement of Legalisation for Foreign Public Documents - Apostille Convention) เนื่องจากไทยจะได้รับประโยชน์จากขอบเขตของอนุสัญญาที่ครอบคลุมพื้นที่หลายประเทศทั่วโลก โดยถือว่าเป็นอนุสัญญาที่มีภาคีมากที่สุดในปัจจุบันจำนวน ๑๒๑ ภาคี และจะช่วยลดระยะเวลาและขั้นตอนการดำเนินงานเพื่อรับรองเอกสารทางการทูตและการกงสุล ซึ่งกระทรวงการต่างประเทศได้มีการดำเนินการศึกษาความเป็นไปได้อย่างละเอียดถี่ถ้วน และพร้อมเข้าสู่กระบวนการเข้าเป็นภาคีต่อไป และ (๒) อนุสัญญาว่าด้วยการส่งเอกสารทางศาลระหว่างประเทศในคดีแพ่งและพาณิชย์ (Convention of 15 November 1965 on the Service Abroad of Judicial and Extrajudicial Documents in Civil or Commercial Matters) เนื่องจากสำนักงานศาลยุติธรรมได้ทำการศึกษาแนวทางการดำเนินการ และมียุทธศาสตร์ในการเข้าเป็นภาคีอนุสัญญานี้แล้ว อย่างไรก็ตาม โดยจะได้ดำเนินการหารือในรายละเอียดกับสำนักงานศาลยุติธรรมต่อไป

๔.๓.๓ อนุสัญญาที่ไทยอาจหาแนวทางเข้าเป็นภาคีในระยะต่อไป (Future Plan) คือการเข้าเป็นภาคีอนุสัญญา HCCH ให้ครอบคลุมในทุกหมวดหมู่หลัก โดยอาจพิจารณาจากกลุ่มอนุสัญญาในเรื่องกฎหมายระหว่างประเทศที่เห็นว่าจะเกิดประโยชน์สูงสุดแก่ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในหลายภาคส่วน และสามารถดำเนินการโดยการบูรณาการร่วมกันของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องได้ รวมถึงการพิจารณาจากอนุสัญญาหลัก (Core Conventions) อื่น ๆ ของ HCCH ในลำดับต่อไป

๔.๓.๔ การแก้ไขพระราชบัญญัติว่าด้วยการขัดกันของกฎหมาย พ.ศ. ๒๕๕๑ สืบเนื่องจากการรับฟังความเห็นจากภาควิชาการ มีความเห็นว่ากฎหมายดังกล่าวบังคับใช้มาเป็นเวลานาน โดยไม่มีการแก้ไขปรับปรุงให้สอดคล้องกับสภาวะการณ์ที่เปลี่ยนแปลงไป ซึ่งอาจนำแนวทางของ HCCH มาปรับใช้เพื่อการพิจารณาแก้ไขกฎหมายให้มีความเป็นปัจจุบัน โดยประเด็นที่ควรพิจารณา ได้แก่ ขอบเขตเสรีภาพในการเลือกกฎหมายของคู่สัญญา การค้นหาเจตนาโดยปริยาย การปฏิเสธการใช้การย้อนส่ง และการแบ่งประเภทของสัญญา เป็นต้น

๔.๔ การผูกพันตามกฎหมาย ระเบียบ หรือข้อตกลง

คณะรัฐมนตรีมีมติเมื่อวันที่ ๑๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๓ เห็นชอบให้ประเทศไทยเป็นสมาชิกที่ประชุมกรุงเฮกว่าด้วยกฎหมายระหว่างประเทศแผนกคดีบุคคล (Hague Conference on Private

International Law: HCCH) โดยประเทศไทยได้ยื่นตราสารยอมรับธรรมนูญของ HCCH ณ กรุงเฮก ราชอาณาจักรเนเธอร์แลนด์ และสมาชิกภาพมีผลสมบูรณ์เมื่อวันที่ ๓ มีนาคม ๒๕๖๔ เป็นต้นมา ด้วยเหตุนี้ ประเทศไทยจึงมีสิทธิในการเข้าไปมีส่วนร่วมในกิจกรรมการพัฒนากฎหมายระหว่างประเทศของ HCCH และสามารถเข้าไปผลักดันวัตถุประสงค์ของประเทศไทยในเวทีทางกฎหมายนานาชาติได้อีกด้วย อย่างไรก็ตาม การมีส่วนร่วมของไทยในเวที HCCH ถือเป็นส่งเสริมความร่วมมือทางวิชาการในการพัฒนากฎหมาย และไม่มีข้อผูกมัดด้านกฎหมายระหว่างประเทศ ต่อเมื่อประเทศไทยพิจารณาเข้าเป็นภาคีอนุสัญญาของ HCCH ในอนาคต

๕. ข้อกฎหมายและมติคณะรัฐมนตรีที่เกี่ยวข้อง

มติคณะรัฐมนตรี (ครั้งแรก) เมื่อวันที่ ๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๕ เรื่อง การแต่งตั้งคณะกรรมการระดับชาติเพื่อขับเคลื่อนการดำเนินการ ภายหลังประเทศไทยเข้าเป็นสมาชิก ที่ประชุมกรุงเทพว่าด้วยกฎหมายระหว่างประเทศ แผนกคดีบุคคล และมติคณะรัฐมนตรี (ครั้งล่าสุด) เมื่อวันที่ ๒๑ พฤษภาคม ๒๕๖๗ เรื่อง การแต่งตั้งคณะกรรมการระดับชาติฯ

๖. ข้อเสนอของหน่วยงานของรัฐ/คณะกรรมการเจ้าของเรื่อง

คณะกรรมการขับเคลื่อนการดำเนินการในกรอบของ HCCH ของกระทรวงยุติธรรม ที่มีรัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรมเป็นประธาน เป็นกลไกสำคัญในการขับเคลื่อนภารกิจในมิติของการพัฒนากฎหมายระหว่างประเทศ แผนกคดีบุคคล และการพิจารณาเข้าเป็นภาคีอนุสัญญาอื่น ๆ ที่ประเทศไทยมีความพร้อม ตลอดจนเป็นเวทีวิชาการสำหรับการพิจารณาแก้ไขปรับปรุงกฎหมายภายในประเทศให้สอดคล้องกับหลักการสากล จึงมีความจำเป็นต้องแต่งตั้งคณะกรรมการและคณะอนุกรรมการข้างต้นเพื่อให้ดำเนินการกิจไปได้อย่างต่อเนื่อง ประกอบกับมติคณะกรรมการระดับชาติเพื่อขับเคลื่อนการดำเนินการฯ ที่ได้ประชุมหารือครั้งที่ ๑/๒๕๖๗ เมื่อวันที่ ๑๕ กรกฎาคม ๒๕๖๗ ได้พิจารณาผลักดันการเข้าเป็นภาคี Apostille Convention ของไทย โดยมีแผนการยื่นหนังสือแสดงเจตจำนงในการเข้าเป็นภาคีอนุสัญญาฯ ภายในปี พ.ศ. ๒๕๖๗ ด้วยเห็นว่าการดำเนินการที่เกี่ยวข้องของไทยในการเตรียมความพร้อมเข้าเป็นภาคีอนุสัญญาดังกล่าว มีความก้าวหน้าและจะทำให้ไทยและประชาชนชาวไทยได้รับประโยชน์จากการลดขั้นตอนการนิติกรณ์สำหรับเอกสารมหาชนจากต่างประเทศระหว่างรัฐภาคี

ในการนี้ จึงเห็นควรเสนอเรื่องต่อสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี เพื่อโปรดนำความเสนอต่อคณะรัฐมนตรีให้ความเห็นชอบในการแต่งตั้งคณะกรรมการระดับชาติเพื่อขับเคลื่อนการดำเนินการภายหลังประเทศไทยเข้าเป็นสมาชิกที่ประชุมกรุงเทพว่าด้วยกฎหมายระหว่างประเทศ แผนกคดีบุคคล ตามองค์ประกอบและอำนาจหน้าที่ ที่กระทรวงยุติธรรมเสนอ โดยมีรัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรมเป็นประธาน และมีกระทรวงยุติธรรมและกระทรวงการต่างประเทศเป็นเลขานุการร่วม ร่วมด้วยกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน ๒ ราย ได้แก่ (๑) ศาสตราจารย์พิเศษวิชัย อริยะนันท์ และ (๒) ศาสตราจารย์ ดร. ประสิทธิ์ ปิวาวัฒนพานิช โดยให้มีผลนับแต่วันที่คณะรัฐมนตรีมีมติเห็นชอบเป็นต้นไป (สิ่งที่ส่งมาด้วย ๗)

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณานำเสนอคณะรัฐมนตรีต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

พันตำรวจเอก

(ทวี สอดส่อง)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรม

สำนักงานปลัดกระทรวงยุติธรรม

กองการต่างประเทศ

โทร. ๐๘ ๙๓๔๓ ๓๔๑๑ (พลอยรุ่ง)

ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ saraban@moj.go.th

และ ployroong.n@moj.go.th